

חק לישראל – פרשת מקץ יום ב'

תורה – בראשית פרק מא'

(ו) וַתְּבַלְעֵנָה הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֶת שְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקֶץ פְּרָעָה וְהִנֵּה חֲלוֹם: (ז) וַתְּבַלְעֵנָה הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֶת שְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקֶץ פְּרָעָה וְהִנֵּה חֲלוֹם: (ח) וּבִלְעָא שְׂבָלְיָא לְקוּתָא יֵת שְׁבַע שְׂבָלְיָא פְּטִימָתָא וּמְלִיָּתָא וְאַתְעֵר פְּרָעָה וְהָא חֲלָמָא:

(ח) וַיְהִי בַּבֶּקֶר וַתִּפְעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְאֶת כָּל חֲכַמֵּיהָ וַיִּסְפֹּר פְּרָעָה לָהֶם אֶת חֲלָמוֹ וְאֵין פּוֹתֵר אוֹתָם לְפְרָעָה: (ט) וַיְהִי בַּבֶּקֶר וַתִּפְעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְאֶת כָּל חֲכַמֵּיהָ וַיִּסְפֹּר פְּרָעָה לָהֶם אֶת חֲלָמוֹ וְאֵין פּוֹתֵר אוֹתָם לְפְרָעָה: (י) וְהוּוּ בְּצַפְרָא וּמְטַרְפָּא רוּחִיהָ וּשְׁלַח וּקְרָא יֵת כָּל חֲרָשֵׁי מִצְרַיִם וַיֵּת כָּל חֲכִימָהָא וְאַשְׁתַּעֵי פְרָעָה לְהוֹן יֵת חֲלָמִיהָ וְלִית דְּפִשֵׁר יֵתְהוֹן לְפְרָעָה:

(ט) וַיְדַבֵּר שֵׁר הַמְּשֻׁקִּים אֶת פְּרָעָה לֵאמֹר אֶת חֲטָאֵי אֲנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם: (י) וַיְדַבֵּר שֵׁר הַמְּשֻׁקִּים אֶת פְּרָעָה לֵאמֹר אֶת חֲטָאֵי אֲנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם: (יא) וּמְלִיל רַב שְׁקִי (עם) לְפְרָעָה לְמִימֵר יֵת סְרַחְנִי אֲנָא מְדַפֵּר יוֹמָא דִּין:

(י) פְּרָעָה קִצַּף עַל עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמֵר בֵּית שֵׁר הַטְּבָחִים אֹתִי וְאֶת שֵׁר הָאֲפִים: (יא) פְּרָעָה קִצַּף עַל עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמֵר בֵּית שֵׁר הַטְּבָחִים אֹתִי וְאֶת שֵׁר הָאֲפִים: (יב) פְּרָעָה רָגַז עַל עֲבָדָיו וַיְהִי יֵתִי בְּמִשְׁרַת בֵּית רַב קְטוֹלְיָא יֵתִי וַיֵּת רַב נַחְתוּמֵי:

רש"י

חרטמי – הנחכים בטימי מתים ששואלים בעלמות (טימי הן עלמות כלשון ארמי ובמשנה בית שהוא מלא טמיא מלא עלמות): ואין פותר אותם לפרעה – פותרים היו אותם אבל לא לפרעה שלא היה קולן נכנס באזניו ולא היה לו קורת רוח צפתרונם שהיו אומרים שבע צנות אהה מוליד שבע צנות אהה קוצר (ב"ר):

(ז) הצריאות – שיינ"ש כלע"ז: והנה חלום – והנה נשלם חלום שלם לפניו והולך לפותרים:

(ח) ותפעם רוחו – ומטרפא רוחיה מקשקשת בתוכו כפעמון ובנבוכדנצר הוא אומר (דניאל ב) ותתפעם רוחו לפי שהיו שם שתי פעימות שכתחילת החלום והעלמת פתרונו (ב"ר):

נביא – מלכים א פרק ג' כא-כד

(כא) וְאָקַם בַּבֶּקֶר לְהִינִיק אֶת בְּנֵי וְהִנֵּה מֵת וְאַתְּבוּנָן אֵלָיו בַּבֶּקֶר וְהִנֵּה לֹא הָיָה בְּנֵי אֲשֶׁר יִלְדָתִי: (כב) וְאִקִּימַת בַּצַּפְרָא לְאוּנְקָא יֵת בְּרִי וְהָא מִית וְאַסְתְּכִלִּית בִּיהַּ בַּצַּפְרָא וְהָא לֹא הוּוּ בְרִי דְלִידִית:

(כב) וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאֲחֶרֶת לֹא כִי בְּנֵי הָחִי וּבְנֵי הַמֵּת וְזֹאת אֲמַרְתָּ לֹא כִי בְּנֵי הַמֵּת וּבְנֵי הָחִי וְתַדְּבַרְנָה לְפָנַי הַמְּלֹךְ: (כג) וְאִמַּרְתָּ אֵתָא אוֹחְרַנְתָּא לֹא כִן בְּרִי חִיא וּבְרִיךְ מִיתָא וְדָא לְדָא אֲמַרָא לֹא כִן בְּרִיךְ מִיתָא וּבְרִי חִיא וְדִינָן קִדְּם מִלְכָּא:

חק לישראל – פרשת מקץ יום ב'

(כג) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת אִמְרַת זֶה בְּנֵי הַחַי וּבְנֵי הַמֵּת וְזֹאת אִמְרַת לֹא כִּי בְּנֵי הַמֵּת וּבְנֵי הַחַי: (כג) וַאֲמַר מַלְכָּא דַּא אִמְרַא דִּין בְּרִי חַיָּא וּבְרִיךְ מִיתָא וּדַא אִמְרַא לֹא כֵן בְּרִיךְ מִיתָא וּבְרִי חַיָּא:
(כד) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ קָחוּ לִי חֶרֶב וַיָּבֵאוּ הַחֶרֶב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: (כד) וַאֲמַר מַלְכָּא אִיתְּנוּ לִי חֶרֶב וְאִיתְּיָאוּ חֶרֶבָא לְקַדָּם מַלְכָּא:

רס"י

(כז) וַחֲזוֹנוֹן אֲלוֹו – נַחְתִּי לֵב לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ:

כתובים – משלי ט ג-ו

(ג) שְׁלַחָה נְעֻרְתֶּיהָ תִּקְרָא עַל גַּפִּי מִרְמֵי קָרַת: (ג) וּשְׁדַרְתָּ טְלִיתָהָ דַּתְקִרִין עַל גִּיב רַמְתָּא עֲשִׂינְתָּא דְנַצִּירִין:
(ד) מִי פְתִי יִסֹר הִנָּה חֶסֶד לֵב אִמְרָה לֹו: (ד) מִן דְּשִׁבְרָא נִאֲתָא לֹוֹתִי וְחִסִּיר רַעִינָא אִמְרַת לִיהָ:
(ה) לָכוּ לְחַמּוֹ בְּלַחְמֵי וְשִׁתּוֹ בֵּינָן מִסְכָּתֵי: (ה) אֲתוּ אֲכֹלוּ לַחְמֵי וְאִשְׁתּוּ חֲמִירָא דְמוֹזַגִּיתָ:
(ו) עֲזְבוּ פְתָאִים וְחַיּוֹ וְאִשְׁרוּ בְּדַרְךָ בֵּינָה: (ו) שְׁבֹקוּ מִנְכּוֹן חֲסִירוֹת רַעִיוֹנְכוֹן וְחַיּוֹ וְהִלִּיכוּ בִּאֲרַחַא דְבִיוֹנָא:

רס"י

(ג) שְׁלַחָה נְעֻרְתֶּיהָ – אֲדַם וְחֹוה, ד"א מִשָּׁה וְאִהְרֹן:
(ד) מִי פְתִי יִסֹר הִנָּה – וּלְמוֹד לֹוֹתִי וְיַחֲכַס:
(ה) לָכוּ לְחַמּוֹ בְּלַחְמֵי וְשִׁתּוֹ בֵּינָן מִסְכָּתֵי – בֵּינָן שְׂמֻזַּגִּיתָ:
(ו) עֲזְבוּ פְתָאִים וְחַיּוֹ – אֲתוּ אֲכֹלוּ לַחְמֵי וְשִׁתּוּ חֲמִירָא דְמוֹזַגִּיתָ – אִשְׁתּוּ חֲמִירָא דְמוֹזַגִּיתָ וְחַיּוֹ וְהִלִּיכוּ בִּאֲרַחַא דְבִיוֹנָא:

משנה – שבת פרק י'

(א) הַמְצַנִּיעַ לְזֶרַע וְלְדֹגְמָא וְלְרִפּוּאָה, וְהוֹצִיָּאוּ בַּשַּׁבָּת, חֵיב בְּכָל שְׁהוּא. וְכָל אָדָם אֵין חֵיב עָלָיו אֶלָּא כְּשֶׁעוֹרוֹ. חֹזֵר וְהִכְנִיסוֹ, אֵינּוּ חֵיב עָלָיו אֶלָּא כְּשֶׁעוֹרוֹ:

רע"ב – המצניע – קודם השבת: לזרע ולדוגמא – להראות שיש לו סממנים ויקנו ממנו: ולרפואה – ושכח בשבת למה הצניעו והוציאו סתם, חייב עליו בכל שהוא, שעל דעת הראשונה הוציאו והא
אחשביה: אלא כשיעורו – כל אחד שיעור המפורש בו: חזר והכניסו – זה שהצניע פחות מכשיעור והוציאו, אם נמלך בו שלא לזרעו וחזר והכניסו: אינו חייב – בהכנסה זו אלא אם כן יש בו

חק לישראל – פרשת מקץ יום ב'

שיעור שלם, לכיון דנמלך שלא לזרעו
 (ב) המוציא אכלין ונתנו על האסקפה, בין שחזר והוציאן בין שהוציאן
 אחר, פטור, מפני שלא עשה מלאכתו בבת אחת. קפה שהיא מלאה
 פרות ונתנה על האסקפה החיצונה, אף על פי שרוב הפרות מבחוץ,
 פטור, עד שיוציא את כל הקפה:

ממקום חיוז והנחה במקום חיוז בפעם
 אחת: חסוקה החיצונה – ארטובא שלפני
 פתח הבית לכד רשות הרבים: עד שיוציא
 – כלומר אלל חס כן הוליא זראשונה כל
 הקופה. ולא שנו אלל זקופה מלאה
 השואין ולועין שהן ארוכין ועדיין יש
 מהן לפנים, אצל מלאה חרדל שהרי יש
 הרבה ממנו כולו מבחוץ, נעשה כמי
 שהוליא את כל הקופה וחייב:

רע"ב – על האסקופה – שהיא
 כרמלית, כגון שגובהה משלשה ועד
 תשעה ורחבה ארבעה: שלא עשה
 מלאכתו בבת אחת – לא עשה עקירה
 מרשות היחיד והנחה זרשות הרבים שהם
 מקום חיוז, לזכה הויא מלאכה גמורה,
 אלל עקר ממקום חיוז והניח זכרמלית
 שהוא פטור באותה הנחה, והדר עקר לה
 מזכרמלית שאינו מקום חיוז והניח זרשות
 הרבים, ונמלא שלא נעשית עקירה

(ג) המוציא בין בימינו בין בשמאלו, בתוך חיקו או על כתפו, חיב, שכן
 משא בני קהת. בלאחר ידו, ברגלו, בפיו ובמרפקו, באזנו ובשערו,
 ובפגדתו ופיה למטה, בין פגדתו לחלוקו, ובשפת חלוקו, במנעלו,
 בסנדלו, פטור, שלא הוציא בדרך המוציאין:

פירוש אחר, אפונדתו בגד שלובס סמוך
 לזרעו לקבל הזיעה, וכגילין לעשות בו
 כעין כיסין, וכשמהפכים אותו מלמטה
 למעלה נמלא פי הכיס למטה: שפת
 חלוקו – השפה התחתונה של חלוק

רע"ב – שכן משא בני קהת – זכתו
 ישאו. וימין ושמאל וחיק אורחא דארעא:
 מרפקו – הפרק האמצעי שבזרוע,
 וזרעו כד שמו מרפ"ק: באפונדתו –
 אזור חלול: פיה למטה – אין דרך הולאה
 זכך, אצל פיה למעלה דרך הולאה זכך.

(ד) המתבין להוציא לפניו ובא לו לאחריו, פטור, לאחריו ובא לו לפניו,
 חיב. באמת אמרו, האשה החוגרת בסינר בין מלפניה ובין מלאחריה
 חיבת, שכן ראוי להיות חוזר. רבי יהודה אומר, אף מקבלי פתקין:
 ומתחלה ידעה שסופו להתהפך: רבי
 יהודה אומר אף מקבלי פתקין – של
 מלך. הראים הנושאים אגרות נותנים
 אותם בעצים חלולים כדמות קנים
 ותולים בלוארס, ודרך אותה קנה להיות
 חוזר וסובב מלפניו ומאחוריו סביב
 ללוארו ויודע היה שסופו להתהפך. ואין
 הלכה כרבי יהודה

רע"ב – לפניו וזא לו לאחריו פטור –
 דנתכוון לשמירה מעולה ועלתה זידו
 שמירה פחותה: לאחריו וזא לו לפניו
 חייב – דנתכוון לשמירה פחותה ועלתה
 זידו שמירה מעולה: סינר – כעין
 מכנסים קטנים חוגרות אותן לכניעות,
 ואם תלתה בהן שום דבר להוליא וזא לה
 לכד אחר חייבת: שכן ראוי להיות חוזר –
 דרכו להיות חוזר וסובב סביבותיה,

חק לישראל – פרשת מקץ יום ב'

(ה) המוציא כפר לרשות הרבים, חייב. הוציא והו שנים, פטורין. לא יכל אחד להוציא והוציא והו שנים, חייבים. ורבי שמעון פוטר. המוציא אכלין פחות מפשעור בכלי, פטור אף על הפלי, שהפלי טפלה לו. את החי במטה, פטור אף על המטה, שהמטה טפלה לו. את המת במטה, חייב. וכן כזית מן המת וכזית מן הנבלה וכעדשה מן השרץ, חייב. ורבי שמעון פוטר:

דמו: וכן כזית מן המת – חייב אם הולאו, והואיל ומטמא הולאה חסובה היא להליל עצמו מן הטומאה. וכן כזית מן הגבלה וכעדשה מן השרץ, להכי הוא שיעורן לטומאה: ורבי שמעון פוטר – אפילו צמת שלם, דהוי מלכה שאינה צריכה לגופה, דכל שאינו אלא לסלקו מעליו הוא מלכה שאינה צריכה לגופה ולא מלכת מחשבת היא. ואין הלכה כרבי שמעון:

(ו) הנוטל צפרניו זו בזו, או בשניו, וכן שעריו, וכן שפמו, וכן זקנו, וכן הגודלת, וכן הפוחלת, וכן הפוקסת, רבי אליעזר מחייב, וחכמים אוסרין משום שבות. התולש מעציץ נקוב, חייב, ושאינו נקוב, פטור. ורבי שמעון פוטר בזה ובזה:

הנוטל שעריו או צפרניו בכלי מודים חכמים דחייב חטאת, ומכי נטל שתי שערות חייב. והנוטל שער ראש חצירו אפילו ציד חייב – ואפורן שפרקה רובה או שער שנתלש רובו ומלער אותו, מותר ליטלו ציד לכתחלה: התולש מעציץ נקוב חייב – דהוי כמחוצר, דיונק מן הקרקע על ידי הנקב שמריח לחלוחית הקרקע, ואפילו הנקב צלדו. ושיעור הנקב כדי שורש קטן: ורבי שמעון פוטר בזה ובזה – דללא חשיב ליה כמחוצר לחייבו סקילה. ואין הלכה כרבי שמעון:

רע"ב – (ה) הולאו שנים פטורים – כדלפינן (ויקרא 7) בעשותה אחת מכל מלות ה', העושה את כולה ולא העושה מקצתה: ורבי שמעון פוטר – דסבר אפילו כשאין יחיד יכול לעשות אם עשאה שנים פטורים. ואין הלכה כרבי שמעון: את החי במטה – על החי לא מחייב בהולאתו אם אינו כפות, לפי שהוא נושא את עצמו. והני מילי אדם, אבל בהמה חיה ועוף לא, דכמאן דכפותי

רע"ב – וכן שעריו – התולש שער ראשו צידו: וכן הגודלת – שער ראשה וקולעת אותו. תרגום עבות (שמות כח) גילו: הכוחלת – נותנת כחול בעיניה: הפוקסת – מחלקת שער שצממע הראש מכאן ומכאן אכל הדעים: רבי אליעזר מחייב חטאת – כוחלת משום כותבת, גודלת ופוקסת משום צונה: וחכמים אוסרים משום שבות – דסברי אין דרך כתיבה בכך ואין דרך צנין בכך. והלכה כחכמים. ודוקא הנוטל צפרניו ושעריו צידיו הוא דפטרי רבנן מחטאת ומסקילה, אבל

גמרא – שבת דף צ"ה ע"א

רב נחמן בר גוריא איקלע לנהרדעא בעו מיניה חולב משום מאי מיחייב אמר להו משום חולב מחבץ משום מאי מיחייב אמר להו משום מחבץ

חק לישראל – פרשת מקץ יום ב'

מגבן משום מאי חייב אמר להו משום מגבן אמרו ליה רבך קטיל קני באגמא הוה אתא שאיל בי מדרשא אמרו ליה חולב חייב משום מפרק מחבץ חייב משום בודר מגבן חייב משום בונה המכבד המרבץ והרודה חלות דבש שגג בשבת חייב חטאת הזיד ביום טוב לוקה ארבעים דברי רבי אליעזר אמר רבי אלעזר מאי טעמא דרבי אליעזר דכתיב ויטבול אותה ביערת הדבש וכי מה ענין יער אצל דבש אלא לומר לך מה יער התולש ממנו בשבת חייב חטאת אף חלות דבש הרודה ממנו בשבת חייב חטאת אמימר שרא זילחא במחוזא אמר טעמא מאי אמור רבנן דילמא אתי לאשוויי גומות הכא ליכא גומות רבא תוספאה אשכחיה לרבינא דקא מצטער מהבלא ואמרי לה מר קשישא בריה דרבא אשכחיה לרב אשי דקא מצטער מהבלא אמר ליה לא סבר לה מר להא דתניא הרוצה לרבץ את ביתו בשבת מביא עריבה מלאה מים ורוחץ פניו בזוית זו ידיו בזוית זו רגליו בזוית זו ונמצא הבית מתרבץ מאליו אמר ליה לאו אדעתאי תנא אשה חכמה מרבצת ביתה בשבת והאידנא דסבירא לן כרבי שמעון שרי אפילו לכתחלה:

רש"י על הגמרא

מהבלא – שהיה אבק עולה, ומרצה הבל: לאו אדעתאי – לא הייתי זוכר, ורבותי פירשו לא סבירא לוי: אשה חכמה – אשת תלמיד חכם או צת תלמיד חכם ששמעה מאציה: מרצלת ביתה – רוחלת קיתונות בזוית זו, וכוסות בזוית זו: כר' שמעון – לדבר שאין מתכוין מותר, והמרבץ אינו מתכוין להדביק עפר בגומא ולהשוות הבית, אלא שלא יעלה אבק:

קטיל קני באגמא – חותך קנים מן האגס הוה, לא ידע לפרש משנה: מפרק – כמו מפרק משאווי, שפורק אוכל ממקום שנתכסה בו, והוי תולדת דש, ואית דאמרי תולדה דקורכר ולא היא, דלאו מחובר הוא, אלא פקיד ועקיר, וקאי בעטניי הדל כתבואה בקשיה, ולשון מפרק נמי לא שייך למימר, אלא לשון תולש: צורר – אוכל מתוך פסולת: זילחא – לרבץ הבית, ורלפת אבנים היתה בכל העיר:

זוהר – מקץ דף קצ"ו ע"ב

פֶּתַח וְאָמַר, (קהלת ט) רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ וְגו'. תָּא חַיִּי, הָאֵי קָרָא בְּרִזָּא עֲלָאָה אִיהוּ, וְאוּקְמוּהוּ. רְאֵה חַיִּים, אֲלִין חַיִּין דְּעֲלָמָא דְּאֲתִי, דְּזִכְאָה הוּא בְּרִי נָשׁ דְּזִכִּי בִּיהַּ בְּדָקָא יְאוּתִי:
עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ, דָּא פְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּבַהּ פְּתִיב אֶהְבַּהּ. דְּכִתִּיב, (ירמיה לא) וְאֶהְבֶּת עוֹלָם אֶהְבֶּתִּיהּ, אִמְתִּי. בְּשַׁעֲתָא דְּסִטְרָא דִּימִינָא אֲחִיד

חק לישראל – פרשת מקץ יום ב'

בה. דכתיב, (ירמיה לא) על פן משכתיך חסד. (קהלת ט) כל ימי חיי הבקלה, בגין דאיהי אתקשרת בחיים, ואיהי עולם דחייך שריין ביה. דהא עלמא דא, לא שריין ביה חיים. בגין דאינון תחת השמש, ולא מטאן הכא אינון נהורין דההוא שמשא, ואסתלקו מעלמא מיומא דאתחריב בי מקדשא. דכתיב, (ישעיה יג) חשך השמש בצאתו וגו'. מאי חשך השמש, דסליק נהוריה ולא נהיר. כמה דאת אמר (ישעיה נז) הצדיק אבד וגו'.

פי הוא חלקך בחיים, דא הוא שמשא בסיהרא, ובעינן למיעל סיהרא בשמשא ושמשא בסיהרא, דלא לאפרשא לון. ודא הוא חולקא דבר נש, למיעל בהו לעלמא דאתי:

מה כתיב בתריה, (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה פי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה. האי קרא אית לאסתכלא ביה. כל אשר תמצא ידך לעשות, וכי הותרה רצועה למעפד בר נש כל מה דיכיל. אלא, לעשות בכחך כתיב, מאי בכחך. דא נשמתייה דבר נש, דאיהי חילא דבר נש, למזפי בה לעלמא דין ולעלמא דאתי:

דבר אחר בכחך, דא היא אשה דקאמרו, דאיהי חילא לאתתקפא בה, בעלמא דין ובעלמא דאתי. ובעי בר נש למזפי בה בהאי עלמא בהאי חילא, בגין דיתתקף בה בההוא עלמא:

מאי טעמא. בגין דלבתר דיפוק בר נש מהאי עלמא, לית ביה חילא למעפד מידי ולומר, השתא, מכאן ולהלאה אעביד עובדין טבין. דודאי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר וגו'. אי לא זכי בר נש בהאי עלמא, לא יזכי ביה לבתר בההוא עלמא. ואוקמוה, מאן דלא אתקין זוודין למיהק מהאי עלמא, לא ייכול בההוא עלמא. ואית עובדין טבין דעביד בר נש בהאי עלמא, דייכול מנייהו הכא. וכלא אשתאר לעלמא דאתי ולא תזנא מנייהו:

תא חזי, יוסף זכה בהאי עלמא וזכה בעלמא דאתי, בגין דבעא לאתאחדא באשה יראת יי. כמה דאת אמר, (בראשית לט) וחסאתי לאלהים. ובגין כן זכה למשלט בהאי עלמא, וזכה לון לישראל:

מה כתיב, (בראשית מז) וילקט יוסף את כל הכסף. והכי אתחזי, דהא ההוא נהר דנגיד ונפיק, איהו לקיט כלא, וכל עותרא ביה קיימא. ודא היא רזא דכתיב, (בראשית א) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים, וכלא איהו כדקא יאות, ודאי יוסף בעי למשלט על מלכותא:

ותא חזי, כתיב, וידבב אותו במדכבת המשנה. מאן מדכבת המשנה. קודשא בריה הוא עביד ליה לצדיק שליטא, בגין דהא מניה אתון עלמא, ואצטריו לאתזנא. וקודשא בריה הוא אית ליה רתיכא עלאה, ואית ליה רתיכא תתאה. רתיכא תתאה איהי מדכבת המשנה, ויוסף צדיק אקרי,

חק לישראל – פרשת מקץ יום ב'

וְלִיָּה אֶתְחַזֵּי לְמַהְוֵי רִכִּיב עַל מְרֻכְבַּת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לֹא, לְקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא.
וְכֹלָא אִיהוּ בְרָזָא עֲלָאָה, לְמַהְוֵי כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא:

הלכה – הרמב"ם הלכות עבודה זרה פרק י"ב

(א) אין מגלחין פאתי הראש כמו שהיו עושין עובדי כוכבים שנאמר לא תקיפו פאת ראשכם וחיוב על כל פאה ופאה לפיכך המגלח שני צדעיו אפילו בבת אחת והתראה אחת לוקה שתיים אחד המגלח הפאות בלבד ומניח שיער כל הראש ואחד המגלח כל הראש כאחד לוקה הואיל וגילח הפאות במה דברים אמורים באיש המגלח אבל איש המתגלח אינו לוקה אלא אם כן סייע למגלח והמגלח את הקטן לוקה. [השגת הראב"ד – אבל איש המתגלח אינו לוקה אא"כ סייע למגלח א"א אע"פ שאינו לוקה כיון שמדעתו עשה עובר בלאו]:

(ב) האשה שגלחה פאת ראש האיש או שנתגלחה פטורה שנאמר לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית פאת זקנך כל שישנו בבל תשחית ישנו בבל תקיף ואשה שאינה בבל תשחית לפי שאין לה זקן אינה בבל תקיף לפיכך העבדים הואיל ויש להם זקן אסורין בהקפה:

(ג) כל מצות לא תעשה שבתורה אחד אנשים ואחד נשים חייבים חוץ מבל תשחית ובל תקיף ובל יטמא כהן למתים וכל מצות עשה שהיא מזמן לזמן ואינה תדירה נשים פטורות חוץ מקידוש היום ואכילת מצה בלילי הפסח ואכילת הפסח ושחיטתו והקהל ושמחה שהנשים חייבות: